

Teoria algorytmów i obliczeń – Projekt – Etap 3

Błażej Bobko, Jakub Gocławski, Patryk Kujawski, Radosław Kutkowski

Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych, Politechnika Warszawska

1 Dokumentacja algorytmu

2 Dokumentacja techniczna rozwiązania

2.1 Szczegóły implementacyjne

Rozwiązanie zostało zaimplementowane w języku *C#* z wykorzystaniem technologii *WPF* do stworzenia środowiska graficznego (*GUI*). Nie były wykorzystywane żadne dodatkowe, zewnętrzne biblioteki.

Projekt został podzielony na 4 moduły opisane poniżej.

UserInterface Moduł zawiera implementację *GUI* w technologii *WPF* oraz klasy pomocnicze wspomagające interakcję z użytkownikiem, m.in. w celu wczytania automatu z pliku lub wprowadzenia parametrów obliczeń.

TestGenerator Moduł zawiera klasę *TestSets*, służącą do przechowywania danych zbiorów: treningowego oraz testowego. Klasa ta potrafi także generować te zbiory, a także zapisywać je do pliku i wczytywać z pliku. Na podstawie danych zawartych w tej klasie można odpowiedzieć na pytanie, czy dwa słowa są w relacji.

PSO Moduł zawiera klasę *MachinePSO* zawierającą główną pętlę algorytmu *PSO* oraz klasę *Particle* będącą reprezentacją pojedynczej cząsteczki roju wykorzystywanego przez *MachinePSO*.

LanguageProcessor Moduł zawiera klasę *Machine* będącą reprezentacją odtwarzanego automatu, klasę *Alphabet* zawierającą dostępne litery alfabetu wraz z funkcjami ułatwiającymi konwersję ich formatu oraz klasę pomocniczą *Extensions*.

LanguageProcessorTests Moduł zawiera testy jednostkowe najważniejszych modułów rozwiązania.

2.2 Interfejs użytkownika

Po uruchomieniu programu możliwa jest modyfikacja głównych parametrów obliczeń. Oprócz podstawowych parametrów dokładniej opisanych w dokumencie z I etapu obecne są także dwa dodatkowe:

- Liczba cząsteczek – parametr PSO, liczba cząsteczek w roju
- Waga prędkości – parametr PSO, wpływ poprzedniej prędkości podczas ustalania kolejnej
- Waga lokalna – parametr PSO, wpływ najlepszego rozwiązania danej cząsteczki podczas ustalania nowej prędkości
- Waga globalna – parametr PSO, wpływ najlepszego rozwiązania z całego roju podczas ustalania nowej prędkości
- Szansa śmierci cząsteczki – cząsteczka z podanym prawdopodobieństwem może umrzeć w czasie każdego wykonywanego kroku i zostać zastąpiona nową, losową cząsteczką
- Cząsteczki przekazane do następnej iteracji – liczba cząsteczek z n -tej iteracji, które zostaną przekazane do $n + 1$ -szej iteracji, gdzie n , to liczba stanów poszukiwanego automatu

- Maksymalna liczba stanów – maksymalna liczba stanów rekonstruowanego automatu

Parametry należy zatwierdzić przyciskiem *Zatwierdź parametry*. Następnie należy kliknąć przycisk *Wczytaj automat*. Pokaże się okno wyboru pliku, w którym należy wskazać plik w zdefiniowanym w zadaniu formacie. Po wczytaniu pliku należy kliknąć przycisk *Generuj zbiory*.

Pojawi się nowe okno umożliwiające albo wczytanie wygenerowanych wcześniej testów z pliku albo wygenerowanie nowych zbiorów testowych i treningowych.

Podczas generowania zbiorów testowych można ustalić parametry:

- Maksymalna długość „krótkiego” słowa – zostaną wygenerowane wszystkie pary słów o długości nie większej od podanego parametru
- Liczba długich słów (zbiór treningowy) – liczba par losowych słów dłuższych niż parametr określony powyżej
- Rozmiar zbioru testowego – liczba par dłuższych słów, nie biorących udziału w procesie optymalizacji w trakcie trwania PSO

Po wygenerowaniu zbiorów lub wczytaniu ich z pliku, należy nacisnąć przycisk *Akceptuj*. Po powrocie do głównego okna programu, aktywny staje się przycisk *Rozpocznij PSO*; jego kliknięcie powoduje pojawienie się nowego okna, w którym można rozpocząć obliczenia. Aby to zrobić, należy kliknąć przycisk *Start*. W trakcie trwania obliczeń można śledzić ich postęp. Po zakończeniu działania algorytmu pojawi się okno z komunikatem. Następnie można zapisać logi z obliczeń za pomocą przycisku *Stwórz log*. Można także podejrzeć różnice pomiędzy znalezionym, a poszukiwanym automatem, za pomocą przycisku *Porównaj automaty*.

2.3 Dodatkowe funkcjonalności

Zapisywanie i wczytywanie zbiorów testowych Raz wygenerowane pozwalają znacznie przyspieszyć porównywanie wydajności programu dla różnych parametrów oraz zapewniają, że próby odtwarzania będą dotyczyć dokładnie tego samego automatu.

Równoległe wykonywanie obliczeń Główna pętla programu została zaimplementowana z wykorzystaniem wątków za pomocą dostępnej w C# klasy *Task*.

Zapisywanie logów Po wykonaniu obliczeń możliwe jest zapisanie do pliku pełnego logu zawierającego wyniki dla każdej testowanej pary słów.

2.4 Zmiany względem I etapu – TODO!

Reprezentacja automatu w trakcie działania PSO W części opisującej działanie algorytmu, w dokumencie z poprzedniego etapu, planowaliśmy reprezentować automat jako macierz zmienno-pozycyjnych liczb. Macierz ta miała mieć zaokrąglane wartości do liczb całkowitych i na jej podstawie miał być konstruowany automat, za pomocą którego obliczana byłaby wartość funkcji błędu.

Zdecydowaliśmy się jednak wprowadzić usprawnienie polegające na tym, że cząsteczka posiada automat reprezentowany przez macierz z liczbami zmiennopozycyjnymi, a są one zaokrąglane do liczb całkowitych tylko w momencie przeprowadzania obliczenia na automacie. Dzięki temu uniknęliśmy kosztownego tworzenia nowych obiektów automatów, a w szczególności kopiowania macierzy z wartościami. Teraz obliczenia odbywają się „w miejscu” z perspektywy pamięci.

3 Raport z testów

3.1 Parametry obliczeń

- Liczba liter w alfabecie: 5
- Liczba cząsteczek: 20 (liczba wystarczająca, aby otrzymać interesujące wyniki, ale nie nadmiarowa, by nie spowolnić obliczeń)

- Waga prędkości (inertia weight): 0,729 (jedna z wartości polecanej dla PSO)
- Waga lokalna: (cognitive weight): 1,49445 (jedna z wartości polecanej dla PSO)
- Waga globalna: (social weight): 1,49445 (jedna z wartości polecanej dla PSO)
- Szansa śmierci cząsteczki: 0,01 (wybrana przez nas wartość, większa zaburzy algorytm, a mniejsza spowoduje znikome znaczenie tego usprawnienia)
- Cząsteczki przekazane do następnej iteracji: 4 (wybrana przez nas wartość)
- Maksymalna liczba stanów: (różne wartości w części A oraz B)

3.2 Testy dla stałej $c=4$

Obliczenia były wykonywane dla stałej $c = 5$. A zatem:

- Liczba wszystkich słów krótkich: 780
- Liczba wszystkich permutacji słów krótkich: 303 810
- A zatem rozmiar zbioru treningowego: 607 620
- Rozmiar zbioru testowego: 607 620

3.3 Testy dla stałej $c=5$

Nie udało się wykonać obliczeń dla stałej $c = 5$, gdyż taka wartość ma następujące konsekwencje:

- Liczba wszystkich słów krótkich: 3 905
- Liczba wszystkich permutacji słów krótkich: 7 622 560
- A zatem rozmiar zbioru treningowego: 15 245 120
- Rozmiar zbioru testowego: 15 245 120

Powoduje to problemy z pamięcią oraz wydajnością. Sam proces generowania zbiorów o takiej liczności wymaga w szczytowym momencie 10,5 GB pamięci RAM. Wymaga to bardzo mocnego komputera oraz wykonywania w środowisku 64-bitowym. Niestety nawet po wygenerowaniu tak ogromnych zbiorów obliczenia trwają bardzo długo. Próbowaliśmy uruchomić obliczenia dla Automatu nr 2 z podpunktu A, klasa 5-stanowa. Po 25 minutach obliczeń (z wykorzystaniem 11 GB pamięci RAM), przetwarzany był ciągle automat o 2 stanach, z błędem 45%.

Przerwalimy obliczenia, nie widząc perspektyw na ich ukończenie, a wolelimy skupić się na dokładniejszych testach dla stałej $c = 4$.

3.4 A. Rekonstrukcja automatów

3.5 B. Aproksymacja automatów